



DOPRAVA

- Kraj je vlastníkem silnic II. a III. třídy, kdy zajišťuje údržbu, rekonstrukci a výstavbu nových úseků.
- Je zřizovatelem příspěvkové organizace Krajské správy a údržby silnic, jejímž cílem je zajistit údržbu silnic II. a III. třídy v příslušném správním obvodu.
- Zajišťuje základní dopravní obslužnost kraje (regionální autobusové a železniční linky, včetně financování linek a koordinace jízdních řádů).
- Může být provozovatelem regionálních letišť a správcem některých vodních cest.
- Je silničním správním úřadem a speciálním stavebním úřadem pro silnice I. třídy.
- Provádí prevenci v oblasti bezpečnosti silničního provozu (určenou zejména pro děti a mládež ve formě dopravní výchovy, výstavby dopravních hřišť a spolupráce na dopravních soutěžích).

SOCIÁLNÍ SLUŽBY

- Kraj jako své příspěvkové organizace zřizuje centra sociálních služeb, domovy seniorů, azylové domy, stacionáře a další poskytovatele sociálních služeb.
- Krajský úřad vede registr poskytovatelů sociálních služeb.
- Zajišťuje sociálně-právní ochranu dětí (zprostředkovává náhradní rodinnou péči, zajišťuje odbornou přípravu žadatelů o náhradní rodinnou péči – pěstounskou péči, osvojení – a poskytuje metodickou pomoc orgánům obcí). Provádí rovněž kontrolu kvality poskytovaných služeb.

ZDRAVOTNICTVÍ

- Kraj zřizuje a řídí krajské nemocnice.
- Krajský úřad uděluje oprávnění k poskytování zdravotních služeb (lékaři primární péče, ambulantní specialisté, lékárny, domácí zdravotní péče, dopravní zdravotní služby, léčebny dlouhodobě nemocných, odborné ústavy, dětské léčebny nebo lázně).
- Jako příspěvkové organizace zřizuje zdravotnickou záchranou službu (také leteckou záchranou službu nebo lékařskou pohotovostní službu) a dále dětská centra.
- Spolupracuje s dalšími složkami na úseku Integrovaného záchraného systému a krizové připravenosti.

ŠKOLSTVÍ

- Kraj zřizuje a řídí střední školy a vyšší odborné školy.
- Může být zřizovatelem také mateřských, základních a základních uměleckých škol. Jako příspěvkové organizace kraj zřizuje domy dětí a mládeže, dětské domovy, pedagogicko-psychologické poradny a další zařízení.
- Přerozděluje finanční prostředky ze státního rozpočtu určené na mzdy učitelů a ředitelů škol v kraji.

REGIONÁLNÍ ROZVOJ

- Kraj schvaluje koncepce regionálního rozvoje (z hledisek bytové politiky, infrastruktury, kultury, zemědělství, životního prostředí, cestovního ruchu, venkova, zdravotnictví, školství, péče o lidské zdroje, sportu a dalších).
- Poskytuje dotace z krajských fondů (rozvoj měst a obcí, obnova venkova, podpora cestovního ruchu...).
- Schvaluje materiál Zásady územního rozvoje kraje (územně plánovací dokumentace), kterým koordinuje územní plánování v kraji.
- Schvaluje Program rozvoje kraje a Program rozvoje cestovního ruchu.
- Mapuje a případně vytváří krajské investiční příležitosti.

KONTROLA HOSPODAŘENÍ

- Provádí dílčí a jednorázová přezkoumání hospodaření obcí a dobrovolných svazků obcí.
- Provádí finanční kontroly ve smyslu zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě v rozsahu stanoveném vnitřními předpisy kraje.

BEZPEČNOST

- Kraj zřizuje Bezpečnostní radu kraje.
- Koordinuje a koncepčně připravuje řešení krizových situací (povodně, rozsáhlé požáry, zemětřesení, sněhové kalamity, provozní havárie, znečištění vody a ovzduší, narušení dodávek energií, terorismus) na území kraje.
- Spolupracuje se složkami Integrovaného záchranného systému na řešení krizových situací.

LEGISLATIVA A SPRÁVA

- Orgány kraje vydávají nařízení kraje (v přenesené působnosti) a obecně závazné vyhlášky kraje (v samostatné působnosti).
- Zajišťuje činnosti volebního orgánu pro volbu prezidenta ČR a volby do Evropského parlamentu, Parlamentu ČR, zastupitelstev krajů a zastupitelstev obcí.
- Zajišťuje činnosti příslušející krajskému úřadu podle zákona o krajském referendu.
- Vede agendu veřejnoprávních smluv uzavíraných mezi obcemi ve správním obvodu kraje, vyjma ORP.
- Vydává osvědčení k zahájení veřejné sbírky a kontroluje veřejné sbírky.
- Kraj je odvolacím orgánem pro správní řízení vůči rozhodnutím obcí (například ve věci přestupků, rozhodnutí stavebního úřadu, dopravního úřadu, stanovení místních poplatků atd.)
- Provádí koordinační a kontrolní činnost výkonu státní správy v přenesené působnosti obcemi ve správním obvodu kraje (například v činnosti matričních úřadů a dalších agend).

KULTURA

- Kraj může jako příspěvkové organizace zřizovat regionální muzea, galerie či knihovny.
- Přípravuje a poskytuje dotační programy a granty pro podporu kultury v kraji.
- Vytváří koncepci rozvoje kultury v návaznosti na rozvoj cestovního ruchu.
- Schvaluje koncepci podpory státní památkové péče v kraji.
- Zprostředkovává poskytnutí příspěvku ze státního rozpočtu na obnovu kulturních památek.

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

- Zpracovává koncepci ochrany životního prostředí v kraji a krajský plán odpadového hospodářství.
- Uděluje souhlas s provozováním zařízení na sběr, výkup a likvidaci odpadu na území kraje.
- Poskytuje dotace a příspěvky z krajských fondů (fond životního prostředí a zemědělství, kotlíková dotace a další).
- Uděluje souhlas k odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu při výměře od 1 do 10 ha zemědělské půdy.
- Schvaluje plán rozvoje vodovodů a kanalizací na území kraje.

OBECNÉ

- Vůči obcím provádí metodickou, poradenskou, koordinační a kontrolní činnost ve všech zmíněných oblastech.
- Plní povinnosti vyplývající ze zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.
- Vede registry, evidence a statistické přehledy z nejrůznějších oblastí svého správního obvodu.

Informační přehled udává vybrané činnosti krajů a krajských úřadů v samostatné i přenesené působnosti a ve své podobě nepostihuje všechny oblasti spojené s činnostmi krajů. Kompletní přehled činností krajů v přenesené působnosti je dostupný na webových stránkách www.mvcr.cz/verejna-sprava v části „Katalog činností obcí a krajů“.

Zpracovalo Ministerstvo vnitra, Odbor strategického rozvoje a koordinace veřejné správy v roce 2016.